

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště stavební a Učiliště, Opava, Boženy
Němcové 22**

Adresa: Boženy Němcové 22/2309, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 017 419

Termín konání komplexní inspekce: 4. - 7. březen 2003

Čj.	141186/03-005136
Signatura	kn5hw539

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště stavební a Učiliště, Opava, Boženy Němcové 22 (dále jen SOU a U), zřízené jako příspěvková organizace Moravskoslezským krajem, sdružuje:

	kapacita	současný stav
Střední odborné učiliště stavební	810 žáků	426 žáků
Učiliště	60 žáků	0 žáků
Domov mládeže	120 lůžek	109 lůžek
Školní jídelna	400 jídel	253 jídel

Střední odborné učiliště má 19 tříd. V každém ze tří postupných ročníků je vždy šest tříd (celkem 18 tříd), navíc je v prvním ročníku zřízena jedna třída nástavbového studia. Vyučovány jsou obory:

- 26-51-H/003 Elektrikář - silnoproud.
- 33-56-H/002 Truhlář, truhlářské práce.
- 36-52-H/001 Instalatér.
- 36-55-H/001 Klempíř - klempířské práce ve stavebnictví.
- 36-64-H/001 Tesař.
- 36-67-H/001 Zedník.
- 36-69-H/001 Pokrývač.

Obor 33-41-L/007 Technik dřevařské a nábytkářské výroby - dřevěné konstrukce a stavby, uvedený v rozhodnutí o zařazení do sítě škol není otevřen. V jedné třídě prvního ročníku jsou, vzhledem k menšímu počtu přijatých žáků ve dvou třídách vyučovány dva obory (elektrikář a klempíř, pokrývač a tesař), ve druhém a třetím ročníku jsou do jedné třídy sdruženy tři obory (klempíř, pokrývač, tesař).

V nástavbovém studiu je zřízena jedna třída oboru 33-42-L/503 Dřevařská a nábytkářská výroba. Vzhledem k nedostatku zájmu není v současné době otevřena žádná třída učiliště.

V Domově mládeže je ubytováno celkem 109 žáků. Z toho je 13 žáků SOU a U, 40 studentů Slezské univerzity Opava a 56 žáků jiných středních škol.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení činnosti Středního odborného učiliště a Učiliště, Opava, Boženy Němcové 22 v oblasti:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, práce s počítačem, obsluha osobních počítačů, technologie, materiály a stavební truhlářství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v odborném výcviku v oborech 26-51-H/ 003 Elektrikář – silnoproud a 36-52-H/001 Instalatér vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v odborném výcviku v oborech 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud a 36-52-H/001 Instalatér vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

- Materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v teoretických předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, práce s počítačem, obsluha osobních počítačů, technologie, materiály a stavební truhlářství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, práce s počítačem, obsluha osobních počítačů, technologie, materiály a stavební truhlářství.
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v odborném výcviku v oborech 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud a 36-52-H/001 Instalatér.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Všeobecně vzdělávací a odborné předměty vyučuje 21 vyučujících. Kontrolou dokladů o dosaženém vzdělání bylo zjištěno, že dva vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů (cizí jazyky a tělesná výchova) nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a čtyři vyučující odborných předmětů nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti. Výchovný poradce a preventista sociálně patologických jevů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Úvazky jsou sestaveny s přihlédnutím ke vzdělání a zkušenostem učitelů.

Škola zaměstnává vedle 5 vrchních mistrů odborné výchovy 19 mistrů odborné výchovy. Kvalifikace všech těchto pracovníků byla kontrolována porovnáním dokladů o dosaženém vzdělání s podmínkami pro odbornou a pedagogickou způsobilost stanovenými platnými právními předpisy. Výsledkem je zjištění, podle kterého 21 z výše uvedených zaměstnanců, tj. 84%, tyto podmínky nesplňuje.

Doplňující studium pro získání pedagogické způsobilosti neabsolvovalo 17 mistrů odborné výchovy, předepsané střední odborné vzdělání chybí 15 mistrům. Ředitel školy sice umožnil většině z nich účast na kurzech pro získání pedagogického „minima“, které např. před více než dvaceti lety organizoval bývalý krajský národní výbor Severomoravského kraje nebo nověji soukromá agentura či SOU Dolní Benešov. Do kurzů doplňujících pedagogické studium na vysoké škole se nemohli zapojit mistři odborného výcviku, kteří neabsolvovali střední školu.

V obou oborech určených v předmětu inspekce působí ve funkcích mistrů odborné výchovy dlouhodobí pracovníci se získanými zkušenostmi umožňujícími rutinní vedení žákovských skupin nebo i dosažení individuálních úspěchů ve významných žákovských soutěžích (např. 3. místo v celostátním kole soutěže „Aquaterm“). Vzdělávací a výchovné problémy řeší během vzájemných konzultací s učiteli odborných předmětů, případně také s rodiči žáků.

Úroveň personálních podmínek má citelně slabá místa. Umožňuje sice realizovat vzdělávací programy, avšak bez nároků na modernizaci postupů.

Jako poradní a metodické orgány jsou na škole využívány: pedagogická rada, metodické sdružení teoretického vyučování, metodické sdružení odborného vyučování a odborného výcviku, porady vedení a porady vedoucích mistrů odborného výcviku. Hlavní náplní metodických sdružení je koordinace časově tematických plánů učiva, aktualizace učiva, sjednocení hodnocení žáků, porovnávání vstupních prověrek a výsledků kontrolních prací v jednotlivých ročnících. Dále se metodická sdružení zabývají výběrem vhodných učebnic a využíváním odborných časopisů, připravují dovednostní a vědomostní soutěže a zabývají se i motivačními metodami. Péče o začínající a nekvalifikované učitele je zabezpečena určením uvádějícího učitele a zapojením do práce metodického sdružení.

Kontrolní činnost se řídí směrnicí ředitele, která pověřuje kontrolou na úseku teoretického vyučování zástupce ředitele, na úseku ekonomickém zástupce pro ekonomiku, na úseku odborného výcviku ředitele a vedoucí mistry odborného výcviku. Jednou ročně probíhá ve spolupráci s odbory veřejná prověrka BOZP a PO, dále pak inventarizace a kontrola hospodaření. Vedle pravidelných kontrol jsou podle potřeby prováděny i kontroly mimořádné.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je uskutečňována formou kontroly pedagogické dokumentace a hospitacemi. Inspekce zjistila některé formální nedostatky ve vedení pedagogické dokumentace, které byly v průběhu inspekce odstraněny. Ředitel školy hospitoval v tomto školním roce ve 42 a zástupce ředitele ve 48 vyučovacích hodinách.

V platném organizačním řádu školy je zavedena funkce zástupce ředitele pro praktické vyučování, v současnosti však není obsazena; většinu příslušných úkolů ředitel přenesl na vrchní mistry odborné výchovy. Jejich plánovací, organizační a hodnotící úkoly jsou stanoveny, kontrolní činnost na úseku praktického vyučování je však ve zmíněném řádu uvedena pouze pro oblast dodržování předpisů bezpečnosti, ochrany zdraví a požární ochrany, pro ostatní části vzdělávání a výchovy nejsou kontrolní úkoly vůbec určeny.

O kontrolách jsou vedeny záznamy, vedení školy přijímá opatření k odstranění nedostatků a sleduje zda jsou nedostatky odstraněny.

Škola má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který klade důraz na doplnění požadovaného vzdělání. Tři vyučující si doplňují vzdělání studiem anglického a německého jazyka v pedagogickém centru a na jazykové škole. Jedna vyučující studuje obor tělesná výchova na Univerzitě Palackého v Olomouci. Čtyři vyučující odborných předmětů studují doplňkové pedagogické studium na Slezské univerzitě Opava.

Do různých forem krátkodobého vzdělávání se zapojilo 18 vyučujících. Hlavní zájem o tuto formu vzdělávání byl soustředěn na výpočetní techniku (školení úrovně Z), komunikaci a motivaci, semináře o NATO a Evropské unii, sociálně patologické jevy.

Organizace činnosti školy a informační systém školy

Organizační systém školy je stanoven Organizačním řádem SOU stavební a U, Opava, Boženy Němcové 22, který definuje nástroje řízení, zásady vnitřní organizace, působnost jednotlivých úseků, kompetence a pracovní náplně pracovníků. Organizační řád je ucelený a kvalitně zpracovaný. Školní řád uvádí jen povinnosti žáků a neobsahuje jejich práva.

Systém práce s informacemi je určen směrnicí ředitele o poskytování informací. Základem vnitřního informačního systému je vnitřní počítačová síť, v níž má každý vyučující svou poštovní schránku, která slouží pro bezprostřední předávání informací v rámci školy. Obsažnější informace jsou předávány na provozních poradách a radách školy. Součástí vnitřního informačního systému je i vnitřní televizní okruh, který je zřízen v nové budově. Ve všech třídách je školní rozhlas, informace žákům jsou umísťovány i na nástěnky a jsou předávány prostřednictvím třídních učitelů.

Vnější informační systém využívá při předávání informací rodičům konsultační hodiny, které mají ředitel, zástupci, výchovná poradkyně i preventista sociálně patologických jevů, třídní schůzky i písemný styk s rodiči. Vztahy k dalším partnerům jsou vymezeny organizačním řádem školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Teoretické vyučování

Škola má k dispozici tři navzájem propojené budovy v nichž je umístěn domov mládeže, školní jídelna, střední odborné učiliště stavební a učiliště. Pro výuku slouží 15 učeben, (odborné učebny: výpočetní technika, učebna fyziky a chemie, učebna předmětu měření, laboratoř) a dílny pro obory truhlář, klempíř, instalatér.

Učebna výpočetní techniky je vybavena 16 PC zapojenými do sítě včetně připojení k Internetu. Programové vybavení odpovídá základním požadavkům na práci s PC (Windows 98, Office 97), pro výuku odborných předmětů není škola zatím vybavena vhodnými programy (např. AutoCad, Publishing, Corell, Pascal).

Učebna fyziky a chemie je vybavena pracovními stoly a židlemi pro žáky, demonstračním stolem, rozvodem plynu a elektřiny. Spolu s laboratoří umožňuje výuku v souladu s učebními osnovami realizovaných oborů.

Třídy, v nichž probíhá vyučování, jsou prostorné a dobře osvětlené. Většina z nich je vybavena starším školním nábytkem, vyzdobena reprodukcemi, fotografiemi a tabelárními pomůckami pro výuku.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně a na sportovním hřišti tělovýchovné jednoty. Vzhledem k tomu, že oba tyto objekty jsou v těsném sousedství školy, je toto řešení vhodné a umožňuje plnit požadavky předepsané učebními osnovami.

Učebnice pro většinu vyučovacích předmětů jsou k dispozici. Problém představují podle sdělení vyučujících učebnice odborných předmětů. Některé jsou obsahově zastaralé, jiné jsou zase příliš nákladné. Ve školní knihovně mají žáci možnost vypůjčit si beletrii, odbornou literaturu i učebnice.

Vyučující mají k dispozici základní vyučovací pomůcky a didaktickou techniku (meotary, magnetofony, videorekordéry a projektory). V kabinetech jsou osobní počítače zapojené do sítě. Jsou využívány pro přípravu vyučování a rychlé předávání informací. Ve všech třídách nové budovy jsou televizní přijímače.

Odborný výcvik

Pro každý z oborů dle předmětu inspekce má škola dílnu pro odborný výcvik. Jsou umístěny v objektu, který je od hlavní budovy vzdálen asi 2 km a jejich zařízení umožňuje výcvik elementárních dovedností. Pro nácvik hlavních řemeslných činností je výbava dosti omezená (jeden panel pro zapojování elektromotorů, jeden panel pro instalaci zařizovacích předmětů), musí proto probíhat přímo na konkrétních pracovištích. V jedné ze zmíněných dílen je možno individuálně procvičovat základní metody tepelného zpracování kovů (svařování plamenem, kovárna). Ve škole schází výbava pro nacvičování instalačních prací a pro dílenská měření. Např. elektrotechnická měření se náhražkově provádějí ve velmi skromně zařízené měřicí laboratoři (pouze dvě žákovská pracoviště v improvizovaných podmínkách).

Hygienické podmínky jsou pro žáky v odborném výcviku vytvořeny, místnost šatny slouží někdy i jako učebna. Škola poskytuje žákům pracovní oděv, obuv, hygienické a osobní ochranné prostředky podle platných právních předpisů.

V současné době škola realizuje přidělené investiční prostředky na výstavbu dílen pro dřevařské obory. Tato stavba je zároveň pracovištěm, na němž se uskutečňuje odborný výcvik žáků obou sledovaných oborů a po jejím dokončení dojde k obecnému zlepšení materiálních podmínek pro úsek praktického vyučování.

Pro zajištění odborného výcviku ve výjimečných případech (např. žák s více vývojovými poruchami učení) slouží pět smluvních pracovišť.

Materiální podmínky výchovy a vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (V SOUČÁSTI ŠKOLY, STUDIJNÍM OBORU, UČEBNÍM OBORU, SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)

Realizace vyučovaných oborů

Učební obory na SOU stavební a U, Opava, Boženy Němcové 22 jsou realizovány v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Kontrolou rozvrhu hodin, třídních knih a časově tematických plánů učiva bylo zjištěno, že výuka i odborný výcvik jsou v souladu s učebními plány a učebními osnovami schválenými pro dané učební obory.

Povinná dokumentace je vedena průkazně, ne vždy je však důsledně kontrolována. Inspekci byly zjištěny dílčí nedostatky formální povahy ve vedení třídních knih a katalogů. Ty byly v průběhu inspekce odstraněny. Dokumentace o odborném výcviku průkazně zachycuje jeho průběh.

Kontrola plnění učebních plánů a učebních osnov je prováděna v rámci hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupce, je také obsahem jednání metodických sdružení a pedagogické rady. Kontrola plnění učebních plánů a učebních osnov je účinná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Všichni vyučující českého jazyka splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tím jsou vytvořeny předpoklady pro kvalitní výchovně-vzdělávací práci ve třídách. V průběhu inspekce se uskutečnily hospitace ve dvou hodinách slohu a dvou hodinách literatury. V hodinách literatury se vyučující věnovaly tématu světový realismus a tvorbě Jiřího Wolker. Ve slohu byla probírána charakteristika postavy.

V oblasti plánování a přípravy výuky byly plněny základní ukazatele, časová dotace výuky předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Ve všech navštívených hodinách byly plněny učební osnovy. Učební osnovy jsou vyučujícími rozpracovány do rámcových tematických plánů. Plány počítají s návštěvou divadla (nástavbové studium), koncertu a výstav. Vyučující byly na jednotlivé hodiny připraveny. Dlouhodobá příprava výuky je plánována v předmětové komisi, která se schází šestkrát ročně.

Probírané učivo se shodovalo s předloženými tematickými plány. Vyučovací hodiny měly organizační formu hromadného vyučování s převahou receptivních metod. Tempo bylo přiměřené, výuka věcná a odborně správná, organizační pokyny srozumitelné. Poznámky do sešitů byly žákům diktovány, případně byl pořízen stručný zápis na tabuli. Didaktická technika nebyla použita. Nebyla zařazena týmová práce žáků. Zpestřením hodin byly ukázky literárních děl čtených vyučujícími nebo žáky a občasné kontaktní otázky, jimiž byla ověřována pozornost žáků.

Ve většině sledovaných hodin převládalo písemné zkoušení. Pouze v jediném případě bylo ověřováno zvládnutí probraného učiva ústním zkoušením. Při prověřování učiva byla vyučující

objektivní. Vyučující na počátku vyučovací hodiny stanovili cíl hodiny. V závěru hodiny jim většinou nezbyl čas na shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Vyučující prokazovali pozitivní vztah k žákům, na občasně žakovské dotazy ihned reagovali. Jazyková kultura vyučujících měla vysokou úroveň, což ovšem neplatí pro vyjadřování všech žáků. Z průběhu hodin byla zřejmá soustavnost pedagogického působení, žáci byli ukázněni, ovšem někteří z nich se těžko soustřeďovali na výuku.

Výuka probíhala v běžných třídách. Materiální podmínky pro výuku předmětu jsou celkově průměrné. Nechybějí základní jazykové příručky (Pravidla, Stručná mluvnice česká, Slovník spisovné češtiny). Výuce slouží školní knihovna s cca 1000 svazky.

Výsledky výuky českého jazyka a literatury jsou ověřovány pomocí ústního i písemného zkoušení. Jde o dvě delší prověrky v každém ročníku (rozsah 45 minut). Žáci vypracují 3 – 5 slohových prací za rok (včetně domácích a cvičných slohových prací). Průměrně dvakrát za pololetí píše žáci klasifikovaný diktát. Běžně žáci píše krátké testy po probrání úseku učiva. Ředitelské kontrolní práce či další evaluační nástroje používány nejsou. Srovnání s jinými školami umožňují jazykové soutěže (školní kolo olympiády českého jazyka, okresní kolo Wolkerova Prostějova).

Vyučující ve sledovaných hodinách splnily naplánované cíle. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk mají celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy cizích jazyků

V průběhu komplexní inspekce byly navštíveny čtyři vyučovací hodiny anglického jazyka. Práce vyučujících v hospitovaných hodinách byla negativně ovlivněna skutečností, že řada žáků onemocněla (chřipková epidemie). V jedné z hospitovaných hodin byli v pátek přítomni pouze tři žáci. Zmíněná hodina nemohla být proto pro účely inspekce hodnocena.

Vyučující, kterým byla výuka cizích jazyků v školním roce 2002/03 svěřena, absolvovali vysokoškolské učitelské studium jiných předmětů, resp. neučitelský obor studia zatím bez absolvování doplňujícího pedagogického studia, takže nejsou v potřebné míře seznámeni s metodikou výuky cizích jazyků. Výuka ovšem byla jazykově správná.

Ve vyučovacích hodinách byli žáci seznámeni s jejich obsahem. V závěru hodin byl obvykle zadán domácí úkol. Žáci nebyli vyzýváni k sebehodnocení. Zařazení motivačních aktivit prohlubujících vztah žáka k cizímu jazyku a upevňujících znalosti a dovednosti se neobjevilo.

Časová dotace výuky cizího jazyka je v souladu s platnými učebními plány. Plánování výuky se opírá o používané učebnice. Vazba na učební osnovy je volnější. Podceněna je zatím výuka odborné terminologie příslušného učňovského oboru. Vyučující byli na jednotlivé hodiny připraveni. Všichni vyučující cizích jazyků pracují v předmětové komisi.

Hodiny byly zcela věnovány probírání mluvnického učiva. Práce vyučujících v hodinách měla charakter hromadné výuky. Nebyla zařazena práce ve skupinách či dvojicích. Komunikativní cíle jazykové výuky nebyly v hodinách vůbec akcentovány. Nebyly zařazeny dialogy, neobjevil se delší jazykový projev žáků. V jedné z hospitovaných hodin byl věnován značný prostor společné opravě prověrky. Jinak ale žáci nebyli v průběhu hodin vyzýváni, aby sami opravovali chyby své či chyby spolužáků.

Ve vyučovacích hodinách dominoval jazykový projev vyučujících a žáci dostali větší prostor pouze při čtení a překládání v jedné z hodin. Vyučující vedli převážnou část vyučovací hodiny v českém jazyce. V sledovaných hodinách se neobjevily kázeňské problémy.

Výuka cizích jazyků probíhala jak v běžných třídách, tak v učebně vybavené promítací technikou, počítačem a dvěma monitory. Vyučující mají k dispozici kazetové magnetofony. Téměř ke všem učebnicím anglického jazyka byly pořízeny odpovídající zvukové nahrávky (výjimkou je učebnice Angličtina pro jazykové školy). Vybavení školy pomůckami a odbornou literaturou pro výuku cizího jazyka je průměrné. Nepodařilo se přesvědčit všechny žáky, aby si pořídili učebnici cizího jazyka.

Výsledky jazykové výuky (převážně vědomosti z oblasti anglické gramatiky) jsou ověřovány pomocí ústního i písemného zkoušení (testy po probrání učiva, překlady, kontrolní práce). Žáci školy se v posledních dvou letech nezúčastnili jazykových soutěží.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy cizích jazyků jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Hospitováno bylo ve třídách oboru 33-42-L/503 Dřevařská a nábytkářská výroba (nástavbové studium) a oboru 33-56-H/002 Truhlář-výroba nábytku.

Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve vyučování bylo vhodně využíváno vstupní i průběžné motivace vycházející z individuální životní zkušenosti žáků, s důrazem na již získané vědomosti a dovednosti a z převážně pozitivního hodnocení činností žáků. Pouze ojediněle se vyučujícím nepodařilo vždy žáky plně aktivizovat.

Vyučující vycházeli z tematických plánů, které po obsahové i časové stránce plnili. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd a standardu vzdělávání. Byla dodržena návaznost matematického vzdělávání s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. Matematické pojmy a vztahy byly vytvářeny většinou systematicky s využitím cyklického probírání učiva. Ve vyučovacích hodinách bylo dbáno na logickou výstavbu nových znalostí. Učivo bylo aplikováno věcně správně.

Při výuce byly efektivně využívány sbírky úloh, tabulky a kalkulátory. Z vyučovacích metod převládala metoda verbální s využitím samostatné práce žáků a upevnováním a opakováním učiva. Stanovené cíle byly většinou splněny, ne vždy však vyučující prověřovali průběžně znalosti žáků a učivo v závěru hodiny shrnuli. Při hodnocení a klasifikaci žáků využívají vyučující ústního i písemného zkoušení, domácích seminárních prací (zejména grafických) a orientačního prověřování vědomostí při opakování učiva.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, v jednom případě v odborné učebně fyziky a chemie. Učebny splňují funkční, estetické a psychohygienické podmínky. Žáci byli vybaveni sbírkami úloh z matematiky pro SOŠ a SOU, dále jsou využívány sbírky testových úloh k maturitě z matematiky a sbírky úloh pro obchodní akademie. Mají k dispozici odborné časopisy (Matematika, fyzika a informatika ve škole, Pokroky matematiky, fyziky a astronomie). V knihovně matematiky jsou učebnice matematiky pro různé typy škol, v kabinetě matematiky mají žáci přístup k Internetu. Vybavení kabinetu matematiky učebními pomůckami umožňuje plnit vzdělávací program, při výuce je využíváno transparentních fólií na zpětný projektor a dalších pomůcek zhotovených učiteli (např. kartiček s příklady).

Žáci měli v hospitovaných hodinách prostor pro komunikaci a vyjádření svých názorů. Vztah vyučujících k žákům byl vstřícný a kamarádský, byly vytvářeny příznivé podmínky důvěry a spolupráce.

Předmětová komise matematiky monitoruje úroveň vědomostí žáků přijímaných ze ZŠ a přijímá opatření ke sjednocení této úrovně, zabývá se problémovými žáky a žáky s poruchami učení. Přípravuje rovněž aplikované úlohy pro jednotlivé učební obory. Matematika je začleněna do školního vzdělávacího programu a získané poznatky jsou využívány

prostřednictvím JČMF k formování rámcového programu pro SOU. Škola podporuje účast žáků v regionálních soutěžích.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Práce s počítačem, obsluha osobních počítačů

Hospitováno bylo v předmětu práce s počítačem v oborech 33-56-H/002 Truhlář pro výrobu nábytku, 36-69-H/001 Pokrývač a 26-51-H/003 Elektrikář, v předmětu obsluha osobních počítačů v oboru 33-42-L/503 Dřevařská a nábytkářská výroba (nástavbové studium).

Ve sledovaných učebních oborech probíhala výuka předmětů práce s počítačem a práce s osobními počítači v souladu s učebními dokumenty. Ve studijním oboru 33-42-L/503 Dřevařská a nábytkářská výroba (nástavbové studium) nebylo při tvorbě tematického plánu přihlédnuto k již dosažené úrovni vzdělání žáků a nebyla do něj zařazena náročnější témata z učebních osnov (programovací jazyky, databázové systémy, kreslicí zařízení, CAD systémy aj.)

Vyučující při výuce využívali efektivně zkušeností žáků s výpočetní technikou, sledovali a ověřovali pochopení zadávaných úkolů, upozorňovali na možné problémy a jejich řešení a nechávali žákům prostor pro samostatné řešení. Ve všech hospitovaných hodinách bylo dbáno na psychohygienu výuky, vyučovací hodiny byly členěny, pracovní tempo bylo voleno s ohledem na žáky. Jen v ojedinělých případech někteří žáci nové učivo nezvládali a zaostávali za ostatními.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách byla využívána převážně metoda praktické činnosti žáků s individuálním přístupem (kontrolou a hodnocením) vyučujícího. Jazyková a komunikační úroveň žáků i učitelů byla velmi dobrá, žáci měli možnost uplatnit svůj názor, argumentovat a diskutovat. V hodinách převládala pracovní atmosféra a přátelské klima, žáci byli relativně aktivní a dodržovali dohodnutá pravidla chování.

Výuka probíhala v nově zařízené odborné učebně vybavené 16 PC zapojenými do sítě včetně připojení k Internetu. Žáci mají k dispozici učebnice S počítačem nejen k maturitě (pro střední školy). Programové vybavení odpovídá základním požadavkům na práci s PC (Windows 98, Office 97), pro výuku odborných předmětů není škola zatím vybavena vhodnými programy (např. AutoCad, Publishing, Corell, Pascal).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech práce s počítačem a obsluha osobních počítačů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh vzdělávání a výchovy ve skupině odborných předmětů (technologie, materiály, stavební truhlářství)

Inspekce uvedených vyučovacích předmětů proběhla v prvních a druhých ročnících učebních oborů 36-69-H/001 Pokrývač, 36-64-H/001 Tesař, 36-55-H/001 Klempíř - stavební výroba, 36-67-H/001 Zedník, 33-56-H/002, 33-42-L/503 Dřevařská a nábytkářská výroba.

Technologii v těchto oborech vyučuje pět vyučujících, tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dva podmínky odborné způsobilosti. Vyučovací předmět materiály a nauka o materiálu vyučuje pět vyučujících, z toho tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dva podmínky odborné způsobilosti. Vyučovací předmět stavební truhlářství je doplňkový volitelný předmět učebního oboru 33-42-L/503. Výuku zabezpečuje jeden vyučující, který splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pracovníci, kteří splňují jen podmínky odborné způsobilosti, studují v současné době doplňkové pedagogické studium na Slezské univerzitě v Opavě. Kvalifikovanost vyučujících má pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Základem motivace ve sledovaných hodinách byly pozitivní interpersonální vztahy. Ke vstupní i průběžné motivaci využili učitelé příklady z praxe, aplikaci teorie na praktické situace. Pochopení učiva ověřovali sledováním reakcí žáků, krátkými prověrkami vědomostí a vhodně volenými otázkami. Hodnocení žáků bylo objektivní a mělo povahu zpětné vazby pro žáky i pro učitele.

Všichni vyučující mají zpracovány časově tematické plány učiva, které vychází ze schválených učebních osnov jednotlivých předmětů a učebních oborů.

Ve výuce převládaly tradiční metody, heuristický rozhovor, výklad a frontální přístup. Použité vyučovací metody umožnily dosáhnout plánovaných výchovně-vzdělávacích cílů.

Struktura vyučovacích hodin byla pestrá a žáci při samostatné práci mohli pracovat svým vlastním tempem. K dobré úrovni psychohygienických podmínek přispívali ve většině sledovaných hodin i vyučující svým pozitivním přístupem k žákům.

Vyučování probíhá v prostorných a dobře osvětlených třídách, vybavených převážně starším školním nábytkem. Ve většině vyučovacích hodin byly využity názorné pomůcky (modely, obrazy, bloková schémata), v jedné hodině i meotar s kvalitně zpracovanými foliemi. Žáci pracovali s učebnicemi, které nejsou vždy v souladu s učebními osnovami. Některé učebnice jsou pro žáky neúměrně nákladné. Pro zkvalitnění výuky využívají učitelé i cizojazyčné učebnice, katalogy a prospekty výrobků a odborné časopisy, z nichž čerpají materiál pro aktualizaci výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (technologie, materiály a stavební truhlářství) jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku

Během inspekce byly provedeny celkem tři hospitace; dvě ve skupinách žáků 3. ročníku oboru 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud na stavbě školních dílen a jedna ve skupině žáků 1. ročníku oboru 36-52-H/001 Instalatér. Negativní projevy vlivu scházející odborné a pedagogické způsobilosti sledovaných mistrů odborné výchovy nebyly pozorovány.

Budoucí elektrikáři prováděli hrubou elektroinstalaci na stavbě. Šlo o předem tematicky plánované práce žáků 3. ročníku na investiční akci školy, což je v souladu s učebními osnovami pro odborný výcvik. Žáci byli prokazatelně poučeni o bezpečnosti práce a o způsobech ochrany před možnými úrazy a všechna nařízení také ve skutečnosti dodržovali. Za produktivní práci dostávají odměnu v souladu s platnými předpisy. Na stavbě byl pořádek, kázeňské zásady byly dodržovány, všechny prováděné práce byly materiálně zajištěny.

Ve skupině žáků 1. ročníku oboru 36-52-H/001 Instalatér probíhaly práce v dílně pod plnohodnotným dohledem zastupujícího vrchního mistra. I tady byli žáci ukázněni a se zájmem pracovali na zadaném úkolu.

Ve všech skupinách bylo průběžně vedeno hodnocení žáků formou klasifikace známkami. Prostřednictvím žákovských knížek jsou s ní seznamováni i rodiče s výjimkou případů, kdy plnoletí žáci nedali škole k takovému přenosu informací své svolení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku ve sledovaných oborech jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

V českém jazyce jsou na počátku školního roku ve všech ročnících zadávány vstupní prověrky znalostí. Na základě analýzy výsledků je určeno zaměření opakování učiva. V každém pololetí

je zpracována písemná práce a slohová práce. Výsledky jsou analyzovány a využívány jako zpětná vazba pro korekci dalšího postupu ve výuce.

Ve výuce cizích jazyků jsou zadávány vstupní testy a testy po jednotlivých lekcích.

V matematice využívají vyučující standardizované testy, které jsou zadávány po probrání tematického celku a na konci studia. Dále píší žáci písemné prověrky, které umožňují průběžné získávání zpětné vazby potřebné pro hodnocení žáků i pro korekci dalšího vyučovacího postupu.

V odborných předmětech jsou ke zjišťování výsledků využívány formy ústního i písemného zkoušení.

Výsledky vzdělávání jsou projednávány na schůzkách metodického sdružení, na pedagogických radách. Dalším důležitým zdrojem informací o výsledcích školy jsou pro vedení školy i informace o uplatnění absolventů a výsledky žáků v odborných soutěžích.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Porovnáním zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo zjištěno, že rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou vydanou Moravskoslezským krajem.
- Ve školním roce 2001/2002 uspořádala škola okresní soutěže ve skoku vysokém, ve volejbalu a v kopané. Žáci školy se zúčastnili středoškolských her v košíkové, odbíjené, závodů v přespolním běhu, turnaje florbalu, soutěže v silovém čtyřboji a středoškolského poháru v atletice. Družstva atletů a silového čtyřboje získala druhá místa, družstvo přespolního běhu obsadilo třetí místo a v soutěži stolního tenisu se žák SOU a U umístil na třetím místě.
- Dále se žáci zúčastnili regionálního kola fyzikální soutěže SOU a SOŠ, soutěže učňovských dovedností oborů instalatér, zedník, truhlář, zedník-obkladač a pokrývač. Byli zastoupeni i v celostátní matematické soutěži a v soutěži učňovských dovedností oboru pokrývač. Nejlepším výsledkem byl postup do mezinárodní soutěže učňovských dovedností oboru pokrývač.
- Škola byla spoluorganizátorem mezinárodní soutěže učňovských dovedností oboru pokrývač v rámci Veletrhu STŘECHY - PLÁŠTĚ - IZOLACE 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 10. 5. 2002 pod čj. 14 861/02-21.
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Střední odborné učiliště stavební a Učiliště, Opava, Boženy Němcové 22 vydaná radou Moravskoslezského kraje na základě usnesení zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 7/77/1 ze dne 13. 12. 2001, čj. ZL/196/2001 dne 20. 12. 2001.
3. Příloha Zřizovací listiny č. 1 - vymezení majetku, ze dne 20. 12. 2001.
4. Příloha Zřizovací listiny č. 2 - vymezení doplňkové činnosti ze dne 20. 12. 2001.
5. Dodatek Zřizovací listiny č.1, čj. D1/ZL/196/2001.
6. Potvrzení ředitele školy ve funkci usnesením rady Moravskoslezského kraje č.11/335 ze dne 16. 10. 2001.
7. Organizační řád Středního odborného učiliště stavebního a Učiliště, Opava, Boženy Němcové 22 platný ode dne 1. 1. 2002.
8. Provozní řád školy a jejich součástí ze dne 15. 5. 2001.
9. Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003.
10. Třídní knihy a katalogy.
11. Plán práce na 1. a 2. pololetí školního roku 2002/2003.
12. Školní řád platný ve školním roce 2002/2003.
13. Plán výchovného poradce na školní rok 2002/2003.
14. Minimální preventivní program na období 2002 - 2004 SOU a U Opava ze dne 9. září 2002.
15. Hodnocení minimálního preventivního programu SOU a U Opava na období 2000 - 2002 ze dne 27. června 2002.
16. Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2001/2002 ze dne 13. 9. 2002.
17. Kniha úrazů.
18. Směrnice ředitele školy pro informování veřejnosti ze dne 5. 12. 1999.
19. Pokyn k ochraně osobních údajů ze dne 30. 6. 2000.
20. Zápisy z pedagogických rad konaných dne 20. 11. 2002 a 22. 1. 2003.
21. Zápisy z porady vedení konaných dne 10. 2. 2003 a 3. 3. 2003.
22. Příkaz ředitele Středního odborného učiliště stavebního a Učiliště, Opava, Boženy Němcové 22 č. 18/1991 k zamezení negativních jevů ze dne 3. 5. 1991.
23. Organizační řád SOU stavebního a Učiliště v Opavě – vnitřní předpis – platnost od 1. 1. 2002.
24. Směrnice ředitele č. 13 – 3/2002 o poskytování pracovních prostředků zaměstnancům a žákům.
25. Harmonogram vyučování – školní rok 2002/2003.
26. Přehled tříd SOU Opava – aktuální školní rok – bez data.
27. Smlouva o zajištění praktického vyučování žáků učiliště včetně povinností instruktora.
28. Směrnice ředitele č. 11 – 5/2001 – stanovení výše odměny žákům SOU stav. a U – vydána dne 1. 9. 2001.

ZÁVĚR

• **Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy**

Většina učitelů teoretického vyučování splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Personální podmínky vzdělávání a výchovy v oblasti teoretického vyučování jsou hodnoceny jako velmi dobré. Horší situace je v oblasti odborného výcviku, kde 21 z 25 mistrů odborného výcviku nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Proto jsou personální podmínky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku hodnoceny stupněm pouze vyhovující. Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je účinný. Škola má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který je více orientován na učitele. Organizace činnosti školy a informační systém školy má dobrou úroveň.

Celkově jsou personální podmínky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako průměrné.

• **Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy**

Škola má velmi dobré prostorové podmínky pro zabezpečení teoretické výuky. Pro každý učební obor má dílnu pro odborný výcvik. Některé dílny jsou pronajaty a neodpovídají zcela požadavkům výuky. V současné době se dokončuje stavba nových dílen, která by měla výrazně zlepšit situaci odborného výcviku.

Vybavení školy pomůckami a didaktickou technikou má dobrou úroveň, poněkud horší je situace v odborném výcviku učebních oborů sledovaných inspekcí.

Materiální podmínky vzdělávání a výchovy v teoretickém vyučování jsou hodnoceny jako velmi dobré. Materiální podmínky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku jsou hodnoceny stupněm průměrný.

Celkově jsou materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako průměrné.

• **Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání dle předmětu inspekce**

Učební plány a učební osnovy jsou realizovány v souladu s učebními dokumenty hospitovaných učebních oborů. Vedení povinné dokumentace je průkazné. Plnění učebních osnov je sledováno vedením školy i předmětovými sdruženími. Vyučující pracují podle časově tematických plánů projednaných na metodických sdruženích a na výuku se řádně připravují. Ve výuce převažují klasické metody a formy práce. Škola zjišťuje výsledky vzdělávání převážně prostřednictvím klasifikace a písemných prověrek. V matematice jsou využity i standardizované testy.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy hodnocen jako velmi dobrý.

Vývoj školy od poslední inspekce

Poslední inspekce proběhla ve dnech 25.-26. ledna 1999 a byla zaměřena na posouzení činnosti školy podle § 18 odst. 3, 4 zákona č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a na podmínky a průběh vzdělávání. Celkově byla škola hodnocena jako průměrná. Srovnání hodnocení této inspekce se současným hodnocením naznačuje mírné zlepšení práce školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	<i>PhDr. Vladimír Vocelka</i>
Členové týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok	<i>Mgr. Ing. Petr Bujok</i>
	Mgr. Jiří Slavičinský	<i>Mgr. Jiří Slavičinský</i>
	Mgr. Vladislav Vančura	<i>Mgr. Vladislav Vančura</i>
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Pavel Hon	
	Hana Jánošková	
	Ing. Alena Ledabylová	

V Bruntále dne : 27. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 5. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Ing. Ludvík Kubečka	<i>Ing. Ludvík Kubečka</i>

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října č.117 702 18 Ostrava	18. 6. 2003	141 160/03-005136
Moravskoslezský kraj - Krajský úřad PhDr. Jaroslava Wenigerová, náměstkyně hejtmána, 28. října č.117, 702 18 Ostrava 2	18. 6. 2003	141 161/03-005136

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.